

LA CHAMPIONS LLIG, DUEL DE TITANS I BOOKTRÀILER COM A EXPERIÈNCIES DE FOMENT DE LA LECTURA.

THE LEAGUE CHAMPIONS, TITANS DUEL AND BOOKTRAILER AS READING PROMOTION EXPERIENCES.

Ana Isabel Del Fresno Cortés
anaoposiciones@hotmail.es

Ceip Ausiàs March (La Vall D´Uixó)
Mestra d´Educació Primària.

Resum.

Tres projectes amb la mateixa finalitat: el foment de la lectura en alumnat de quart de primària. Amb tres experiències innovadores s'ha pogut motivar a l'alumnat cap a la lectura en valencià.

La Champions Llig per al foment de la lectura comprensiva

Realització de book tràilers com a recurs digital per a fomentar la motivació cap a la lectura.

Duel de titans, per a l'ús del diccionari. (llibre que poc havien utilitzat) i foment d'ampliació de vocabulari en valencià.

Paraules clau.

Motivació, lectura en valencià, foment lector, recursos digitals.

Abstract.

Three projects with the same purpose: the promotion of reading in fourth grade students. With three innovative experiences, it has been possible to motivate students to read in Valencian.

The Champions League for the promotion of comprehensive reading

Making book trailers as a digital resource to encourage motivation to read.

Duel of Titans, for dictionary use. (book they had used little) and promotion of vocabulary expansion in Valencian.

Key Words.

Motivation, reading in Valencian, reading promotion, digital resources.

1. INTRODUCCIÓ

Des del curs passat vam començar un projecte per a fomentar la lectura i la comprensió lectora i que els meus alumnes adquiriren gust per la lectura, en especial la lectura en valencià per a ampliar el vocabulari en aquesta llengua.

El nostre centre és una escola classificada com a **CES, Centre d'Acció Singular**, on tenim al voltant del 75% dels estudiants immigrants, des de diferents cultures i ètnies i el projecte ha tingut tan bons resultats que durant aquests curs i per petició dels alumnes tornem a posar-ho en marxa.

Per als alumnes, el projecte és excel·lent perquè he aconseguit motivar-los cap a la lectura i no només per les recomanades en classe, sinó per iniciativa pròpia on les famílies ens ho van contar que abans del confinament els demanaven anar a la biblioteca municipal per a llegir i fer les activitats que proposen de tallers de conta contes o passar una nit en la biblioteca.

El meu alumnat té pocs recursos i el nivell cultural de les famílies és molt baix, de fet moltes d'elles no saben ni llegir ni escriure, però he de reconèixer que cada any que passa l'implicació familiar és més gran i l'interés mostrat tant per part de l'alumnat com de les famílies és major. (Aquest és el meu tercer curs amb ells i elles)

Aquest projecte està compost per 3 activitats, totes amb la mateixa finalitat: **FOMENTAR LA LECTURA EN VALENCIÀ**, d'una manera lúdica i partint dels seus interessos.

El fet de ser alumnat de famílies immigrants fa que l'ús del valencià siga més complicat i que la llengua més utilitzada siga el castellà, per les raons que les famílies desconeixen totalment el valencià o perquè les famílies espanyoles són castellanoparlants, per això les lectures han sigut la gran majoria en valencià.

2. JUSTIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT.

Tal i com hem comentat abans, el fet de realitzar aquestes activitats ha sigut per afavorir i potenciar el gust per la lectura i crear hàbits lectors i tindre cada vegada més gent jove interessada per la lectura.

2.1. EL DUEL DE TITANS.

Com que l'ús del diccionari era com una missió impossible i de fet no en tenien en casa, per a motivar-los, ja que la nostra classe el curs passat estava tematitzada al voltant del titans i les titànides, vam pensar que una activitat motivant per a ells seria un duel, entre titans on cada volta que sortia algunes paraules que desconeixíem, en especial en naturals i socials, les apuntaven a la pissarra i dividíem la classe de manera aleatòria en

dos equips. Es posaven la capa de titans i amb una música adequada i mentre tots estàvem esperant a veure qui aconseguia buscar la paraula, es creava una atmosfera entre màgica, tensió i nervis.

La persona encarregada de buscar la paraula en l'equip també era aleatòria (ho fèiem per sorteig amb alguna aplicació de Internet) i cada vegada era una distinta.

Qui ho trobava era l'encarregat de llegir-ho a la classe, ho anotàvem a la nostra llibreta de vocabulari i l'equip obtenia un punt.

2.2. CHAMPIONS LLIG.

La comprensió lectora és difícil de treballar si els propis alumnes no tenen iniciativa, ni motivació cap als llibres, així que veient que la classe estava molt interessada en el futbol, vam pensar transformar la lliga de futbol en una lliga de lectura.

Com que la Champions té 20 equips, vam decidir fer-la d'aquesta lliga perquè coincidia amb el nombre d'alumnes que tinc.

Vam sortejar els equips, i cada alumne representava a un d'ells.

De les col·leccions que tenim al centre, o dels llibres que jo els comprava (recordem que no tenen recursos econòmics) dividíem el llibre a llegir en capítols o pàgines per duplicat perquè durant una setmana tenien que llegir i després enfrontar-se al seu rival. Es a dir, dos xiquets llegien el mateix i se'ls feia preguntes per a veure si ho havien entés. Es feien un màxim de 5 preguntes, si un tenia més preguntes encertades guanyava el partit i li atorgàvem 3 punts i el rival 0 punts, si hi havia algun empat perquè havien rebotat alguna pregunta, al igual que en un partit real de futbol, atorgaven 1 punt per a cada alumne.

Al final del trimestre es comptarem els punts i els podien canviar per algun detalllet com un boli, una goma amb formes, algun clauer...

Va ser tota una bonica experiència.

Per tal de realitzar aquesta activitat, la mestra, en aquest cas jo, tenia que llegir-me els llibres amb anterioritat i tindre preparades les preguntes. Així que la mestra estava totalment integrada en el foment de la lectura i aprofitava per a llegir els llibres seleccionat als seus fills.

Els llibres què hem treballat per a la Champions Llig (abans del confinament) han sigut:

- **Alícia en terra de meravelles** (per recursos econòmic de les famílies vaig comprar el llibre i en base a ell vaig realitzar una traducció al valencià)

- **El petit príncep.** Com a regal de la mestra.
- **El gegant pegabrams,** col·lecció de la biblioteca municipal. Lectura recomanada.
- **Un grapat de botons**
- **Menelau el xarau fa una festa,** col·lecció de la biblioteca municipal. Lectura recomanada (*aquest llibre va ser en el curs passat però és l'inici de les nostres activitats de foment de lectura*)

2.3. BOOKTRÀILER.

Després de posar en pràctica la creació d'un book tràiler, *que és un tràiler al voltant d'un llibre com funció similar als tràilers cinematogràfics*, hem pensat que realitzar-lo és una manera lúdica i molt divertida de que els alumnes desenvolupen la seua capacitat de síntesi extraient lo essencial d'una obra literària per a plasmar-ho en les imatges que formen aquest recurs visual, a més a més aconseguim que gaudisquen de l'obra i fer que amb el seu book tràiler convide o motive a més gent per a llegir el llibre seleccionat.

En el nostre cas, el primer que fèiem era la selecció d'un llibre, nosaltres hem realitzat dos, i sempre aprofitem per a treballar el llibre recomanat per la biblioteca municipal on l'autor i il·lustrador són de la nostra localitat, el llegim, l'analitzem (protagonistes, personatges secundaris, vocabulari, lectura comprensiva) busquem informació relativa als autors i comencem a crear.

En els dos que hem realitzat la participació familiar ha sigut clau per a motivar-los a llegir el llibre amb els seus fills i filles.

La duració és de 90 segons, però queda reflectit el treball que realitzem que és molt.

És un gran recurs, molt interessant en el que els nostres alumnes desenvolupen habilitat relaciones amb el foment lector, la llengua, en este cas el valencià, però també aconseguim que realitzen un treball cooperatiu en el qual es foment una gran varietat d'habilitats socials i comunicació entre els xiquets i xiquetes.

En aquest recurs la presència i paper de la mestra es fonamental, perquè hem de guiar i ajudar als alumnes, però el resultat és magnífic.

Els llibres seleccionats per a realitzar book tràiler va ser:

Menelau el xarau fa una festa (el curs anterior i el que ens ha portat a fer més)
Un grapat de botons

El gegant pegabrams però que no vam poder acabar de realitzar-lo pel tema de la covid 19.

3. OBJECTIUS I CONTINGUTS PLANTEJATS

Pel que fa a l'**alumnat de quart**, hem treballat en l'ensenyament de valors, respecte per la nostra cultura, treball en equip, foment de l'esperit emprenedor, tal com s'estableix en la Llei Orgànica de l'educació i en l'**ordre 20 de desembre de 94**, a més de tenir en compte els decret que estableixen el currículum de l'etapa de Primària: **Decret 108/2014, modificat pel Decret 88/2017.**

Quant als **objectius** programats es troben els següents:

- ✓ Fomentar el gust per la lectura en especial en valencià.
- ✓ Treballar la comprensió lectora.
- ✓ Despertar i augmentar l'interés de l'alumnat per la lectura.
- ✓ Fomentar lectors amb capacitat per a desenvolupar-se amb èxit en l'àmbit escolar.
- ✓ Aconseguir que els alumnes descobrisquen la lectura com un element per a gaudir de manera personal.
- ✓ Fomentar en l'alumnat, a través de la lectura, una actitud reflexiva i crítica davant les manifestacions de l'entorn.
- ✓ Desenvolupar una lectura comprensiva, eficaç i fluida.
- ✓ Animar a la utilització de la competència digital.
- ✓ Implicar a tots els membres de la comunitat educativa en la creació d'hàbits en els nostres alumnes, fent que participen en les nostres tasques.

I quant als **continguts** didàctics:

- Comprensió lectora.
- Lectures en valencià

- Realització de diverses activitats per utilitzar el diccionari i la comprensió lectora-
- Actitut positiva davant les activitats proposades
- El respecte per la lectura de contes de la nostra localitat.
- Dramatització d'històries i utilització de la competència digital per a realitzar book tràilers

Les **competències bàsiques** que hem desenvolupat han estat:

● **Competència en la comunicació lingüística.** Es refereix a la capacitat d'utilitzar d'idioma, expressar idees i interactuar amb els altres oralment o per escrit.

● **Competència de sensibilització i expressió cultural.** On es refereix a la capacitat d'apreciar la importància de l'expressió de la música, les arts visuals i escèniques o la literatura.

● **Competència aprendre a aprendre.** És una de les principals competències, ja que involucra a l'estudiant desenvolupant la seva capacitat per iniciar l'aprenentatge i persistir en ella, organitzar les seves tasques i temps, i treballar individualment o col·laborativament per aconseguir un objectiu. Hem treballat aquesta competició perquè sàpiguen quin és el motiu del treball en equip, perquè vegin el resultat quan treballem junts en el mateix camí

4. PROGRAMACIÓ I DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS PORTADES A TERME

4.1. DUEL DE TITANS

Durant el curs passat, i ambientat en la temàtica de titans i titànides, per a fer l'ús adequat i motivar al meu alumnat a realitzar la búsqueda al diccionari els vaig proposar de fer duels de titans.

Aquesta activitat consisteix en que, en **especial en naturals i socials**, que el vocabulari és més difícil d'entendre, si durant l'explicació de l'assignatura apareixien paraules que no entenien les anotaven a la pissarra. Una volta ja teníem l'explicació feta a falta de conèixer les paraules dividíem de manera aleatòria la classe en dos equips, i

cada dia que ho fèiem l'equip canviava, per sorteig eixia una persona de cada equip i amb una música de fons per a ambientar, i tots pendents de qui dels dos titans trobava la paraula.

A més a més els titans encarregats de buscar la paraula es devien de posar la capa màgica que et donava el poder de la velocitat per a trobar-la.

El primer o la primera que ho feia tenia l'oportunitat de llegir el seu significat i ho anotàvem a la nostra llibreta de vocabulari.

Aquesta activitat eixia entre una o dos voltes a la setmana que es quan teníem naturals o socials.

4.2. CHAMPIONS LLIG.

Aquest va ser en el curs passat el llibre que ens ha donat peu a treballar el foment de la lectura amb llibres de la nostra localitat.

La lectura d'un llibre recomanat per la biblioteca municipal Menelau el xarau fa una festa, on el seu autor Josep veí de la nostra localitat el vam poder conèixer i tractava de tots els diferents pardals que viuen en la nostra localitat. Com ens va agradar tant la seua lectura i estàvem tan conscienciats per la cura del nostre entorn vam realitzar en primer lloc un altre book tràiler i un aprenentatge servei amb els residents de la llar sagrada família construint cases nius per als nostres pardals.

Des de principi d'aquest curs i veient la dificultat que tenen els meus alumnes en la comprensió lectora per falta d'hàbits lectors, vaig decidir que al començar quart i veient la gran afició al futbol que tots tenen en classe, convertir la lectura comprensiva en una champions tal i com he explicat abans.

Vam començar amb la lectura del llibre Un grapat de botons de Carmen Parets Luque i del que després de la seua lectura comprensiva el vam traslladar a la competència digital i vam realitzar un book tràiler. Aquest llibre ens va agradar molt, era de molt fàcil de comprendre i per això vam complementar amb l'activitat del book tràiler.

La següent lectura va ser El petit príncep que els vaig regalar perquè no disposem de recursos econòmics i ens va fer molta il·lusió estrenar un llibre cadascú. En aquest cas,

la comprensió lectora era més complicada però vam gaudir molt del llibre i al acabar vam fer un mural amb les frases que més ens van agradar del llibre acompanyades d'un dibuix relacionat amb el que diu la frase.

Després de Nadal vam llegir *Alícia en terra de meravelles* (per recursos econòmic de les famílies vaig comprar el llibre i en base a ell vaig realitzar una traducció al valencià) i donava el capítol al dos alumnes corresponents i devien de cuidar la fotocòpia perquè després la tenien que canviar per al nou partit.

I l'últim llibre, abans del confinament va ser *El gegant pegabrams*, col·lecció de la biblioteca municipal, i recomanada.

En aquesta ocasió no vam poder acabar la *Champions Llig* amb este llibre, però si vam fer una eixida amb les famílies a la muntanya que parla el llibre, *Pipa*, i realitzarem una lectura a dalt de la muntanya, va ser molt gratificant després d'una pujada important cap a dalt de la muntanya sentar-nos, agafar aire i llegir tranquil·lament el llibre que parla de les nostres muntanyes a més d'estar acompanyats de les nostres grans famílies.

4.3. BOOKTRÀILER.

Aquesta activitat ha sigut la gran sorpresa i es que l'hem utilitzat per continuar fomentant el gust per la lectura.

El seu procés és costós, però molt gratificant perquè en 90 segons queda reflectit els mesos de treball.

En els nostres dos book tràilers les famílies han participant com a protagonistes.

El primer va ser book tràiler *Menelau el Xarau fa una festa*, del que vam resultar guanyadors en el concurs de book tràilers de la biblioteca municipal de la localitat.

I aquest és el resultat.

<https://www.youtube.com/watch?v=mSz8X4-bi7U&t=18s>

El nostre segon book tràiler va ser el llibre *un grapat de botons* del que vam resultar guanyadors en el premi en *La MICE, Mostra Internacional de Cinema Escolar de visualització del públic* amb més de 4000 visites i on fins la mateixa autora ens va felicitar.

I aquest és el resultat.

<https://www.youtube.com/watch?v=WUyrJGqja9A>

5. AVALUACIÓ EFECTUADA

Els resultats del projecte són:

- Aquest curs tornem a posar en marxa el projecte per petició de l'alumnat.
- Els agrada llegir de manera voluntària i estan interessats per llibres.
- Disminució de l'absentisme, ja que els agrada aquestes activitats.
- Millora de la conducta dels alumnes amb conducta disruptiva.
- Les famílies sempre estan dispostes a participar en totes les activitats proposades.
- Aquestes propostes ens han fet canviar, TOTS I TOTES tenen carnet de la biblioteca municipal i van moltes vegades, amb el covid van a realitzar les activitats que organitza la biblioteca municipal i estan familiaritzats amb aquesta institució que abans no.
- Tenen moltes ganes de tornar a posar en marxa els projectes en aquest curs.
- Són ells i elles els que proposen llibres molt interessants per a la lectura o recomanen algun que estan llegint.

La valoració del projecte és **molt positiva i favorable**.

Portar a terme un projecte nou significa formar-se més, a pensar molt, a fer reunions amb les famílies per a explicar-ho, però val la pena per veure els resultats tan positius.

Acabar amb una bonica reflexió " quant més llegisques, més coses sabràs.

Quantes més coses aprens, a més llocs viatjaràs. Dr. Seuss.

Nosaltres el curs passat vam viatjar molt.

6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Carrol, L. (2011). *Alícia en el país de les meravelles*. Salamanca: Anaya
- De Saint Exupery, A. (2018). *El petit príncep*. Madrid: Salamandra
- Del Fresno, A. (2018). *La escuela, espacio abierto a las familias*. España: Círculo Rojo
- Font, J. (2019). *El gegant pegabrams*. Trencs Timons: La Vall D'Uixó
- Font, J. (2018). *Menelau el xarau fa una festa*. Trencs Timons: La Vall D'Uixó
- Parets Luque, C. (2011). *Un grapat de botons*. Salamanca: Anaya